

POSTANOWIENIE

Dnia 9 sierpnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Grzegorzczak

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa F. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. i D. M.

przeciwko A. K., J. M. dawniej K., P. N. i T. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.

o zaniechanie czynów nieuczciwej konkurencji, zobowiązanie i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 sierpnia 2019 r.,

zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 23 maja 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1) oddała zażalenie,

2) zasądza od powodów w częściach równych na rzecz pozwanych A. K., J. M. i P. N. solidarnie kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł oraz na rzecz pozwanego T. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Powodowie, których powództwo Sąd Okręgowy w L. oddalił wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2017 r., wnieśli w dniu 13 października 2017 r. apelację. Sąd Okręgowy

odrzucał ją postanowieniem z dnia 17 października 2017 r. jako spóźnioną. Wskazał, że z dowodu doręczenia wynika, iż odpis wyroku z uzasadnieniem został odebrany w kancelarii pełnomocnika powodów w dniu 19 września 2017 r.

Powodowie złożyli zażalenie na to postanowienie, dołączając do niego oryginalną kopertę z adnotacją o awizowaniu przesyłki w dniu 19 września 2017 r. i jej wydaniu przez urząd pocztowy w dniu 29 września 2017 r., co spowodowało uchylene przez Sąd Okręgowy postanowienia o odrzuceniu apelacji na podstawie art. 395 § 2 k.p.c.

Sąd Apelacyjny w (...) w ramach kontroli wstępnej apelacji podjął postępowanie wyjaśniające rozbieżności w danych na kopercie i w potwierdzeniu odbioru. Postanowieniem z dnia 23 maja 2019 r. apelację tę odrzucił, uznając ją za spóźnioną. Ustalił, że odpis wyroku z uzasadnieniem został wyekspediowany na adres kancelarii pełnomocnika powodów w dniu 15 września 2017 r. Doręczyciel przyniósł przesyłkę do kancelarii wraz z resztą doręczanej tego dnia korespondencji w dniu 19 września 2017 r. i wydał upoważnionej pracownicy – M. M., która dokonała zbiorczego pokwitowania odbioru wszystkich przesyłek, składając podpis na tablicie, odnotowany przez elektroniczny system monitorowania przesyłek. Przeglądając korespondencję zorientowała się, że jeden z listów dotyczy niniejszej sprawy, co do której pełnomocnik powodów zakazał jej odbierania przesyłek do czasu jego powrotu z urlopu. Oddała więc list doręczycielowi w celu jego awizowania. Taki przebieg wydarzeń potwierdzają zapisy systemu monitorującego przesyłkę, ujmuje - po doręczeniu o godz. 10.40 - wpis o jej przygotowaniu do doręczenia, przekazaniu do doręczenia i awizowaniu oraz pozostawieniu do odbioru w placówce, sporządzone w czasie od godz. 13.59 do 14.26. Wpisy obejmują ponadto powtórne awizo i odbiór w placówce w dniu 29 września 2017 r., jednak nie zawierają sporządzonego tego dnia odwzorowania podpisu osoby odbierającej, ani w formie elektronicznej, ani na potwierdzeniu papierowym.

Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że doręczyciel nie odnotował przyczyny uniemożliwiającej mu doręczenie. Podniósł, że – jeżeli rzeczywiście do odbioru awizowanej przesyłki doszło dopiero 29 września 2017 r. – miało miejsce jednoczesne zastosowanie dwóch różnych trybów doręczenia tej samej przesyłki,

przy czym awizowanie zamiast doręczenia nastąpiło po potwierdzeniu odbioru, na prośbę odbierającego. Taki przebieg wydarzeń Sąd Apelacyjny uznał za potwierdzający skuteczne doręczenie dokonane w dniu 19 września 2017 r. w sposób odpowiadający wymaganiom art. 138 § 2 k.p.c., co z kolei przesądziło o niedotrzymaniu przez powodów dwutygodniowego terminu do wniesienia apelacji. Wskazał, że przepisy o doręczeniach mają charakter obligatoryjny i urlop pełnomocnika nie stanowi przyczyny uzasadniającej awizowanie przesyłki, nie wystąpiła bowiem przewidziana w art. 139 § 1 k.p.c. przesłanka niemożności doręczenia w sposób przewidziany we wcześniejszych przepisach.

W zażaleniu na to postanowienie powodowie zarzucili naruszenie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 369 § 1 i art. 233 k.p.c. przez ustalenie, że odpis wyroku z uzasadnieniem został odebrany w dniu 19 września 2017 r., uchybienie art. 233 w zw. z art. 139 § 2 k.p.c. przez przyjęcie, że M. M. była uprawniona do odbioru korespondencji w tej sprawie, art. 138 w zw. z art. 233 k.p.c. przez zastosowanie domniemania prawidłowego doręczenia, choć dowody obaliły to domniemanie oraz naruszenie art. 233 k.p.c. przez niedokonanie analizy okoliczności związanych z odbiorem przesyłki.

Żalący się wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia, a w konsekwencji przyjęcie apelacji do rozpoznania.

W odpowiedzi na zażalenie pozwani domagali się jego oddalenia i zasądzenia na ich rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W wypadku, kiedy doręczane jest pismo kierowane do pełnomocnika strony, na adres jego kancelarii, prawidłowość doręczenia oceniać należy według postanowień art. 138 § 2 k.p.c., to znaczy według reguł obowiązujących przy doręczaniu przesyłki adresatowi w miejscu pracy. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli doręczający nie zastanie tam adresata, może doręczyć pismo osobie upoważnionej do odbioru przesyłek. Osobą upoważnioną jest niewątpliwie pracownik, który ma takie czynności w zakresie swoich obowiązków. Pani M. M. kryteria te spełniała i dokonała zbiorczego odbioru całego pliku korespondencji skierowanej do kancelarii, co potwierdziła swoim podpisem na dowodzie sporządzonym o godz. 10.40 w dniu

19 września 2017 r. Jest to, na co zwraca uwagę Sąd Okręgowy, jedyne potwierdzenie odbioru opatrzone odwzorowaniem podpisu osoby odbierającej. Potwierdzenie odbioru przesyłki przez pełnomocnika powoda w dniu 29 września 2017 r. nie zostało przekazane Sądowi pierwszej instancji w oryginale, ani w formie elektronicznej, *ex post* sporządzono jedynie duplikat. Na elektronicznym potwierdzeniu odbioru znajdującym się w aktach nie ma z kolei żadnych adnotacji o odmowie odbioru przesyłki przez M. M., mimo takiego obowiązku wynikającego z § 13a ust. 4 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (jedn. tekst: Dz. U. z 2015, poz. 1222 ze zm.). Słusznie więc Sąd Apelacyjny uznał, że fakt skutecznego doręczenia upoważnionemu pracownikowi został wykazany. Doręczenie osobie upoważnionej do odbioru korespondencji w sposób wskazany w art. 138 § 2 k.p.c., podobnie jak doręczenie dorosłemu domownikowi, administratorowi czy dozorczy przewidziane w art. 138 § 1 k.p.c., wymaga podjęcia się przez te osoby doręczenia przesyłki adresatowi. Mogą one więc odmówić odbioru korespondencji i wówczas zastosowanie znajdzie art. 139 § 1 k.p.c., to znaczy przesyłka powinna zostać awizowana. Jeśli jednak wypełnione zostaną wymagania z art. 138 k.p.c. – tj. osoby spełniające określone w tym przepisie kryteria przesyłkę przyjmą podejmując się jej doręczenia, to doręczenie takie będzie skuteczne, nawet jeśli nastąpiło wbrew zakazowi adresata, do którego pismo było kierowane (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 1938 r., II C 2078/37, Zb.Orz. 1938/11/516).

Skarżący nie ma więc racji podkreślając brak upoważnienia M. M. do odbioru korespondencji, skoro czynność ta należała do jej obowiązków pracowniczych, które nie zostały ograniczone na czas urlopu pełnomocnika powodów. Zmiana zakresu obowiązków musiałaby jednak mieć charakter ogólny, a więc odejmować w całości uprawnienie do odbioru korespondencji. Wyłączenie jedynie prawa do odbioru niektórych, indywidualnie określonych pism nie byłoby wystarczające do podważenia skuteczności odbioru.

Stanowisko Sądu Okręgowego, że skuteczne doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem nastąpiło w dniu 19 września 2017 r. i od tego dnia biegł termin do wniesienia apelacji, jest więc prawidłowe. Apelacja powodów została zatem złożona

po upływie terminu z art. 369 § 1 k.p.c. i podlegała odrzuceniu jako spóźniona, co z kolei uniemożliwia uwzględnienie zażalenia strony powodowej.

Rozpatrywane zażalenie podlegało więc oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 1 w zw. z § 3 i art. 398¹⁴k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego wynika z postanowień art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z art. 398²¹, art. 391 § 1 i art. 394¹ § 3 k.p.c.

aj